

ת"פ 10686/05/20 - מדינת ישראל נגד עבד אל פתאח עאזם, מוחמד מצארוה - טרם הסתיים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד
ת"פ 10686-05-20 מדינת ישראל נ' עאזם ואח'

בפני בעניין:	כבוד השופטת מרב גרינברג המאשימה	מדינת ישראל ע"י ב"כ עוה"ד אורי רינצקי
נגד הנאשמים		1. עבד אל פתאח עאזם ע"י ב"כ עוה"ד איהאב ג'לג'ולי 2. מוחמד מצארוה - טרם הסתיים

גזר דין בעניין הנאשם 1

1. הנאשם (נאשם 1 בכתב האישום) הורשע, במסגרת הסדר טיעון, בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירת נשיאה והובלת נשק, לפי סעיף 144(ב) רישא לחוק העונשין, תשל"ז-1977.
2. כמפורט בעובדות כתב האישום המתוקן, ביום 27.4.20, צעד הנאשם ביחד עם נאשם 2 בשטח פתוח בתוך העיר טייבה לעבר רכבו, כשהוא נושא תיק שחור ובו נשק כמפורט: רובה סער מסוג קלצ'ניקוב ושתי מחסניות ריקות תואמות, אקדח חצי אוטומטי מסוג "Para Ordnance" ובו מחסנית המכילה שלושה כדורי אקדח 0.45 מ"מ. נאשם 2 שהלך לצדו, סייע לו בכך שהחזיק בידו שקית ובה שמן לנשק, תוך שמודע לקיומו של הנשק.
3. ביום 13.7.21 הציגו הצדדים הסדר טיעון דיוני, פרי הליך גישור שנוהל בפני שני מותבים (כב' השופט קובו, כב' השופט טרסי), במסגרתו הודו והורשעו הנאשמים בעובדות כתב אישום מתוקן ללא הסכמה עונשית, נאשם 1 הופנה במסגרת ההסכמות ומפאת גילו לתסקיר. דיון המשך בעניין נאשם 2 קבוע ליום 19.10.22 (פרוטוקול דיון מיום 17.7.22).

תסקיר שירות המבחן

4. הנאשם, בן 22, רווק, נעדר הרשעות קודמות, סטודנט שנה שלישית בחוג הנדסה אזרחית באוניברסיטת אריאל, עובד ומתגורר במקום. הנאשם בן למשפחה טובה, אביו עובד כמהנדס חשמל ואמו מורה לאנגלית, לנאשם שלושה אחים קטנים. הנאשם תיאר יחסים קרובים עם בני משפחה וכי משמש מודל לאחיו הצעירים. הנאשם מודה בביצוע העבירה, שנעברה בשנה הראשונה ללימודיו, אך התקשה להסביר את נסיבותיה ומניעיו, הביע חרטה וביטא הבנה עמוקת

להשלכותיה וחומרתה. הנאשם שלל מעורבות בסכסוכים אלימים אך משיחה שנערכה עם אביו עלה הרושם, שהרקע לעבירה הוא קיום קשרים חברתיים בעייתיים, כשלאחר מעצרו בתיק, סייע לו לנתק את קשריו השוליים ולהתמקד בלימודיו. הנאשם היה נתון בפיקוח מעצרים תקופה ארוכה, שולב בקבוצה טיפולית לעצורי בית, כשהתסקיר עולה כי שיתף פעולה והשקיע מאמצים לשוב לניהול שגרת חיו הנורמטיבית, רמת מסוכנותו הוערכה כנמוכה. בהמלצת שירות המבחן הקל בית המשפט בתנאיו המגבילים והנאשם שב ללמוד. במפגש משלים שנערך עמו שב והתרשם שירות המבחן שמדובר בנאשם צעיר, שניהל אורח חיים תקין וביצע את העבירה על רקע צורך בהוכחת גבריות וקיום קשרים חברתיים בעייתיים. נוכח מוטיבציה טיפולית ונכונות לשקם את חיו, בא שירות המבחן בהמלצה להסתפק בענישה בדרך של עבודות שירות לצד צו מבחן.

תמצית הטיעונים לעונש

5. ב"כ המאשימה, עו"ד א. רינצקי, עמד בטיעונו על מגמת ההחמרה בעבירות נשק וחומרת מעשי הנאשם, שהחזיק ברובה סער שהוא נשק התקפי ואקדח. לפיכך, עתר למתחם עונשי הנע בין 38-60 חודשי מאסר בפועל. בהתחשב בנסיבותיו, מבקש למקמו בתחתית המתחם. עוד סבור שיש לפגוע גם בכיסו של הנאשם ועתר לקנס מכביד בסך 15,000 ₪.

6. ב"כ הנאשם, עו"ד א. ג'לג'ולי, ביקש לאמץ המלצת שירות המבחן והצביע על כל הנסיבות המקלות שיש בהן, לשיטתו, כדי לאפשר חריגה ממתחם העונש. כך עמד על התסקיר החיובי שהתקבל, שיתוף הפעולה של הנאשם, נכונותו להשתלב בטיפול נוסף ועמידתו תקופה ממושכת בתנאים מגבילים. עוד ציין, כי מדובר בבן למשפחה הנורמטיבית, סטודנט להנדסת בניין, ללא עבר פלילי, ביקש לראות במעשיו מעידה חריגה שלא תחזור על עצמה ולהימנע משליחתו למאסר ממש.

7. **הנאשם בדברו האחרון** הביע צער על מעורבותו בעבירה, הסביר שבמועד ביצועה, לפני כשנתיים, היה מעורב בחברה אחרת אך מאז עושה כל מאמץ כדי להשתקם. הנאשם הוסיף, כי נכון לשלם את חובו לחברה אך ביקש שיתאפשר לו להשלים את חוק לימודיו.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם

8. על ההליך שבפני חלים עקרונות הבניית שיקול הדעת השיפוטי בענישה בהתאם להוראות תיקון 113 לחוק. ע"פ הוראות אלו, העיקרון המנחה בענישה הינו עקרון ההלימה שפירושו קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ובמידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו. בדרכו של עקרון זה, על בית המשפט לקבוע מתחם עונש הולם למעשה העבירה, תוך שהוא מתחשב בערך החברתי המוגן שנפגע ומידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבותיה הקונקרטיות של העבירה. בשלב הבא, לאחר שנקבע מתחם העונש, ובית המשפט לא מצא מקום לחרוג ממנו לקולא או לחומרא, נקבע העונש הראוי תוך התחשבות בנסיבות העושה.

9. דומה שאין צורך להכביר מילים באשר לחומרתן של עבירות הנשק וחומרת מעשיו של הנאשם. מדובר במעשים שפגעו פגיעה מוחשית בערכים המוגנים של שמירה על חיי אדם ושלמות גופו. עבירות אלו, על כל סוגיהן ומיניהן, הפכו ל"מכת מדינה" קשה ומגלמות סכנה ממשית לשלום הציבור ולביטחונו:

"התופעה של החזקת נשק שלא כדין על ידי אזרחים מהווה איום על שלום הציבור ועל הסדר הציבורי. היא התשתית והגורם בלתי אינ' (causa sine qua non) למגוון רחב של עבירות, החל בעבירות איומים ושווד מזוין, המשך בעבירות גרימת חבלה חמורה וכלה בעבירות המתה..."

על כן, המאבק בתופעות האלימות החמורות בחברה הישראלית בהן נעשה שימוש בנשק מחייב, מעבר למאמץ 'לשים יד' על כלי הנשק הבלתי חוקיים הרבים שבידי הציבור, גם ענישה מחמירה ומרתיעה בעבירות נשק, לרבות על עצם החזקה או רכישה שלא כדין של נשק...

ביעור תופעת החזקת כלי נשק בלתי חוקיים הוא אפוא אינטרס ציבורי מהמעלה הראשונה ותנאי הכרחי למאבק בתופעות הפשיעה האלימה לסוגיה הרווחות במקומותינו, בבחינת 'ייבוש הביצה' המשמשת ערש גידולן של תופעות אלה. מהלך כזה מחייב היראות גם של בתי המשפט, על ידי ענישה מחמירה ומרתיעה לעבירות נשק בלתי חוקי באשר הן, וכל שכן מקום שנעשה בנשק כזה שימוש בביצוע עבירות אלימות לסוגיהן' (ע"פ 4406/19 מדינת ישראל נ' סובח (5.11.2019)). עוד ראו ע"פ 6277/20 היילי נ' מדינת ישראל, פ"פ 36-37, (24.3.2021), והאסמכתאות הרבות הנזכרות שם).

10. צורך השעה הוא להחמיר בענישה בגין עבירות נשק, תוך מתן משקל בכורה לשיקולי הרתעה, אף אם הנאשמים נעדרו עבר פלילי, והאירוע הוא בגדר חריג בנוף חייהם הנורמטיבי "ההלכה כי בעת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות נשק, על בית המשפט לבכר את האינטרס הציבורי שבהרתעת הרבים, על פני נסיבותיו האישיות של הנידון" (ע"פ 587/22 עדאב אבו נאעסה נ' מדינת ישראל פסקה 13 (22.5.2022)) (ע"פ 2482/22 מדינת ישראל נ' אחמד קדורה, פסקה 5-6 (14.4.2022)); ע"פ 5813/21 מוחמד ג'בארין נ' מדינת ישראל, פסקה 14 (31.5.2022); ע"פ 6011/21 חאלד דסוקי נ' מדינת ישראל (25.11.2021); ע"פ 8320/21 מדינת ישראל נ' מחמד בסילה, פסקה 10 (28.12.2021); ע"פ 2283/22 אל נבארי נ' מדינת ישראל (31.7.2022); ע"פ 78/21 פלוני נ' מדינת ישראל (26.7.2022)).

מגמה זו באה לידי ביטוי גם בחקיקה במסגרת תיקון 140 לחוק, בו נקבעו עונשי מינימום לעבירות נשק, אומנם הוראותיו של תיקון זה אינם חלים בענייננו, אך משקפות את כוונת המחוקק להחמרת רף הענישה בעבירות אלו.

11. במסגרת הנסיבות הקשורות בביצוע העבירה, יש לתת את הדעת לכך שהנאשם הורשע בנשיאת שני כלי נשק: רובה סער קלצ'ניקוב, נשק התקפי, שפוטנציאל הסיכון הגלום בו הוא גבוה במיוחד ואקדח חצי אוטומטי, שמסוכנותו פחותה אך במעט ולצד מחסניות ותחמושת תואמת. הנאשם ביצע את המעשה כשנאשם 2 מסייע בידו, ומחזיק בשקית שמן לשימון הנשק. תפיסת הנשק כשתחמושת תואמת לצדו ושמן לתחזוקה שוטפת מצביעים על נשיאה מתוכננת וכוונה לשימוש בנשק. מסקנה זו מתחזקת בהינתן נסיבות הנשיאה, מחוץ למקום החזקת הנשק,

בתוך תיק, בשטח פתוח בעיר טייבה כשהנאשמים נראים צועדים לעבר רכבו של הנאשם ליעד לא ידוע.

12. מה הסיבה שבגינה נמצא הנאשם, צעיר בן טובים, סטודנט להנדסה, מסתובב בעיר מגוריו ביחד נאשם 2, חמוש בכלי נשק קטלניים? לכך לא ניתן מענה מניח את הדעת. ביצוע העבירה והרקע לביצועה נותרו עמומים וככל הנראה קשורים למעורבות הנאשם, באותה תקופה, בחברה שולית. פוטנציאל הנזק בנשיאת שני כלי נשק מוכנים לשימוש רב, מזה תקופה ארוכה אנו עדים לשימוש תדיר בנשק ככלי לפתרון סכסוכים, לעיתים תוך ירי באזורי מגורים ופגיעות בגוף ובנפש.

13. בחינת מידת פגיעת מעשי הנאשם בערך המוגן מובילה למסקנה כי היא **ברף הבינוני**. בהקשר זה נתתי דעתליריבוי כלי הנשק מסוגים שונים, המוכנים לשימוש מידי, נשיאתם באזור פתוח באופן שמלמד על אפשרות שימוש מידי בהם וביצוע המעשה בשותפות, כשנאשם 2 מסייע בידו. בצד זאת, לא הוצגה אינדיקציה לשימוש קונקרטי בנשק או לתכנון עבירה פלילית באמצעותו.

מדיניות הענישה הנוהגת

14. המגמה בפסיקה היא ליתן את המשקל המכריע לשיקול ההרתעתי תוך העלאת רף הענישה. עוד בהקשר זה נקבע, כי יש להחמיר בענישה גם במקרים שיעדו הסופי של הנשק אינו ידוע **"יש להחמיר בענישה בגין עבירות בנשק ש"יעדו הסופי" אינו נהיר. לצערנו, בשנים האחרונות מורגשת עלייה בעבירות נשק, והחברה משלמת על כך מחיר כבד. במחיר זה נושאים, יותר ויותר, גם אזרחים נורמטיביים, שאינם מעורבים בעולם העברייני בכלל, ובעולם הנשק בפרט. ההיקף הגדול של עבירות הנשק הופך את המרחב הציבורי למקום מסוכן יותר ובטוח פחות"** ע"פ 2101/21 תומר טוביה נ' **מדינת ישראל**, פסקה 2 (29.7.2021):

בע"פ 309/22 **מדינת ישראל נ' ביאדסה** (10.5.2022), במקרה חמור בנסיבותיו מזה שלפנינו, הורשע נאשם נעדר עבר פלילי, בעבירות החזקת נשק, נשיאותו והובלתו - רובה מסוג קלצ'ניקוב, מחסנית תואמת ומלאה, אקדח חצי אוטומטי טעון במחסנית תואמת עם 27 כדורים וכדור נוסף בקנה ומחסנית נוספת. הנאשם ביחד עם שותפו הקטין נסעו ברכב גנוב ומוסווה, כשהם לבושים בשכפ"צים, כובעי גרב ועטו כפפות, כשלצדם בקבוקי דלק ומכשיר קשר. בית המשפט המחוזי קבע מתחם ענישה הנע בין 19-54 חודשי מאסר וגזר על הנאשם עונש בתחתית המתחם לצד מאסר תנאי וקנס בסך 15,000 ₪. ערעור שהגישה המדינה התקבל, בית המשפט העליון נתן משקל של ממש לאפיונים החמורים של נשיאת הנשק, עונשו הוחמר והועמד על 30 חודשי מאסר;

בע"פ 6021/21 **עלי עבוד נ' מדינת ישראל** (19.12.2021) נדחה ערעורו של נאשם, ללא עבר, שהורשע בנשיאת נשק מסוג M-16 והפרעה לשוטרי ונדון למאסר בן 30 חודשים;

בע"פ 2033/21 **זועבי נ' מדינת ישראל** (30.8.2021) נדון ערעורו של נאשם בן 51, ללא עבר, חולה טרשת נפוצה שנדון בגין נשיאת שני אקדחים על רקע סכסוך פעיל, למאסר בן 24 חודשים. חרף מצבו הרפואי וסולחה

שנערכה בין המשפחות, ערעורו נדחה;

בע"פ 1658/22 **איהאב נח'אש נ' מדינת ישראל** (19.6.2022, להלן: "ענין נחאש") נדון נאשם שהורשע בעבירת נשיאה והובלה של תת מקלע "עוזי" ומחסנית למאסר בן 26 חודשים. הנאשם, ללא עבר פלילי, רכש לטענתו את הנשק לשם הגנה עצמית ועבר הליך טיפולי;

בע"פ 3336/18 **מדינת ישראל נ' סמארה** (29.11.2018) החמיר בית המשפט העליון את עונשו של נאשם שהורשע על פי הודאתו בעבירה של נשיאת נשק ותחמושת. הנאשם נשא ברכבו שני רובי קרל גוסטב מאולתרים, מחסניות וכדורים. שוטרים נסעו אחרי רכב הנאשם וכרזו לו לעצור ובעקבות כך הנאשם החל בנסיעה מהירה וכשהגיע לדרך ללא מוצא - נעצר. נקבע מתחם עונש הנע בין 16 ל-40 חודשי מאסר בפועל. הנאשם בעל עבר פלילי ישן נדון לעונש של 18 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט העליון העמיד את העונש על 24 חודשי מאסר בפועל.

בת"פ (מח' מרכז) 47284-06-18 **מדינת ישראל נ' חסונה** (3.4.2019), הורשע הנאשם, על פי הודאתו, בנסיבות דומות למקרה שלפנינו, בעבירה של נשיאת נשק ותחמושת בתא המטען של רכבו: רובה סער מסוג "קלצ'ניקוב" ומחסנית תואמת המכילה 6 כדורים, קת, פינים וקפיץ המתאימים לרובה מסוג קלצ'ניקוב; ואקדח חצי אוטומטי מסוג "בול" ומחסנית תואמת. נקבע מתחם ענישה הנע בין 21-48 חודשי מאסר. הנאשם, ללא עבר פלילי, נדון ל-22 חודשים. לא הוגש ערעור;

עוד מייחסת הפסיקה משנה חומרה לעבירות המבוצעות בנשק התקפי מסוג רובה סער, "נשק ארוך, אוטומטי ובעל פוטנציאל קטלני גבוה" (ע"פ 1695/22 **מדינת ישראל נ' מוחמד גנאים ואח'** (29.3.2022); ע"פ 1397/16 **מדינת ישראל נ' חמאיל** (6.9.2016); ענין נחאש).

15. על כן, לאחר שבחנתי את נסיבות מעשי הנאשם, מידת הפגיעה בערכים המוגנים ומדיניות הענישה הנוהגת, אני קובעת מתחם ענישה שנע בין **28-60 חודשי מאסר**.

16. ב"כ הנאשם מבקש לבכר את אינטרס שיקומו של הנאשם, לאמץ את המלצת שירות המבחן ולגזור עליו ענישה שיקומית של עבודות שירות. לשיטתו, גילו הצעיר של הנאשם, משפחתו הנורמטיבית ושיתוף הפעולה עם שירות המבחן מלמדים על סיכויים ממשיים לשיקומו.

17. הוראת סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין. סעיף 40ד'(א) לחוק העונשין מורה כך: **"קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969."**

18. התשובה לשאלה אילו מן המקרים ייחשבו מקרי שיקום כמשמעותו בסעיף 40ד' לחוק ואילו לאו מורכבת ותלויה במספר פרמטרים וביניהם, נסיבות הנאשם, טיבו של הליך השיקום והסיכון להישנות עבירות. עוד יש להידרש לטיב המעשים בהם הורשע הנאשם, כשהכלל הוא ש"ככל שהעבירה ונסיבותיה חמורות יותר- גובר הנטל על הטוען להקלה בשל שיקולי שיקום" (ע"פ 5936/13 פלוני נ' מדינת ישראל (14.1.2015)).

19. בענייננו, מדובר בנאשם נטול עבר פלילי, בן למשפחה טובה, שברגיל ניהל אורח חיים תקין, סטודנט שנה שלישית להנדסה באוניברסיטת אריאל. נתוניו של הנאשם- והדברים נאמרים בצער רב -אינם שונים מנתוניו של עברייני הנשק של השנים האחרונות, רובם צעירים, בנים למשפחות נורמטיביות, שמבצעים את העבירות שלא על רקע מצוקה כלכלית או חשש לחייהם. בתסקירו העריך שירות המבחן שהנאשם, כמו רבים אחרים שכמותו ביצע את העבירה על רקע צורך בגבריות וקיום קשרים חברתיים בעיתיים. הנשק הפך סמל סטטוס, החזקתו לנורמה שהשתרשה במגזר וסוחפת אחריה גם את הטובים שבבנים. ביצוע המעשים על רקע נורמה פסולה ומסוכנת שרווחה בסביבת הנאשם אינה הופכת את התנהלותו לנורמטיבית.

20. תסקירו של הנאשם חיובי. מאז ביצוע העבירה, לפני כשנתיים וחצי, עשה כזאת דרך מרשימה המלמדת על סיכוי של ממש לחזרה למוטב. עם זאת, אין מדובר במקרה שיקום מובהק, הנאשם לא שולב בהליך טיפולי ארוך טווח ולא הציג הסבר לפשר החזקת הנשק. ענישה שיקומית בעבירות חמורות, כל שכן בעבירות נשק, אפשרית אך רק במקרים חריגים שבחריגים ובנסיבות מיוחדות ויוצאות דופן (ע"פ 5807/20 מוחמד שיבלי נ' מדינת ישראל (30.12.20)), המקרה שלפנינו אינו נמנה בין אלו.

21. ועדיין, בהתחשב במאמציו של הנאשם לחזור לדרך הישר, התנהגות חיובית וסיכויי השיקום המובאים בתסקירו שירות המבחן אני סבורה שיש מקום להקלה מסויימת עמו תוך חריגה קלה מהרף התחתון של מתחם הענישה. עוד ניכר כי שליחתו של הנאשם, שהצליח לסיים את לימודיו בהצלחה תוך כדי ניהול תיקו, למאסר ממושך, תפגע פגיעה קשה בעתידו ובהליך שיקומו (ראו לעניין זה, ע"פ 4345/18 אבו עאמר נ' מדינת ישראל (29.11.2018)).

22. סיכומם של דברים, לאחר בחינה זהירה של כלל השיקולים, תוך מתן משקל בכורה לשיקולי ההרתעה, מצאתי לגזור על הנאשם ענישת מאסר החורגת חריגה קלה מהרף התחתון של המתחם.

23. באשר לגובה הקנס- ב"כ המאשימה עתר להטלת קנס מכביד, עמדתו מקובלת עליי, גם בשים לב לעלותם הגבוהה של כלי הנשק ופוטנציאל הסחר בהם. עוד אתחשב במצבו הכלכלי של הנאשם.

סוף דבר

24. אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 20 חודשי מאסר בפועל, בניכוי ימי מעצרו 27.4.20 עד 1.6.20.

ב. מאסר על תנאי בן 12 חודשים לבל יעבור הנאשם עבירת נשק תוך 3 שנים מיום שחרורו.

עמוד 6

ג. קנס בסך 8000 ₪ או 60 ימי מאסר. הקנס ישולם בארבעה תשלומים החל מיום 11.1.23

ד. הנאשם יתייצב לריצוי מאסרו ביום 9.4.23 עד שעה 10:00 בבית מעצר הדירים. לצורך הבטחת התייצבותו למאסר תעמודנה הערבויות הכספיות מהליך המעצר הנלווה וצו עיכוב יציאה מהארץ.

זכות ערעור לבית המשפט העליון תוך 45 יום.

ניתן היום, כ' חשוון תשפ"ג, 14 נובמבר 2022.